

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

26 mei 2000

ONTWERP VAN DECREET

**houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2000**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken
uitgebracht door de heer Sven Gatz
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Norbert De Batselier.

Vaste leden :

de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Brigitte Grouwels, de heren John Taylor, Mark Van der Poorten ;

de heren André Denys, Marc van den Abeelen, Francis Vermeiren, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire ;

de heren Norbert De Batselier, Leo Peeters ;

de heer Dirk Holemans ;

de heer Sven Gatz.

Plaatsvervangers :

de heer Luc Van den Brande, mevrouw Mieke Van Hecke, de heer Eric Van Rompuy, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche ;

de heren Louis Bril, Frans De Cock, Karel De Gucht, Gilbert Van Baelen ;

de heren Felix Strackx, Luk Van Nieuwenhuysen, Miel Verrijken ;

de heren Gilbert Bossuyt, Dany Vandenbossche ;

de heer Jos Geysels ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Zie :

19-A (1999-2000)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Amendementen

– Nr. 3-A : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

– Nr. 3-B : Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

– Nr. 3-C : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

– Nr. 3-D : Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport

INHOUD

Blz.

I.	Inleidende uiteenzetting door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport	4
II.	Bespreking	4
III.	Antwoorden van de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport	6
IV.	Indicatieve stemming	8

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken besprak op 16 mei 2000 het haar toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000. De bespreking had betrekking op de bevoegdheden van de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

I. Inleidende uiteenzetting door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport

De minister verklaart de belangrijkste begrotingsaanpassingen kort te zullen toelichten.

Het budget voor salarissen en toelagen van het personeel van de Vlaamse Gemeenschap (basisallocatie 11.03) wordt met 258,7 miljoen frank verhoogd tot een bedrag van 13.846,7 miljoen frank. Enerzijds werd vastgesteld dat op kruissnelheid, en door enkele transferten naar andere artikelen van het bestaansmiddelenprogramma, het krediet mocht verminderd worden met 24,5 miljoen frank. Anderzijds wordt voorgesteld om voor nieuwe initiatieven kredieten toe te kennen ten belope van 283,2 miljoen frank. De nieuwe initiatieven zijn van zeer diverse aard. Een vijftiental initiatieven hebben betrekking op beleidsondersteuning in de gehele Vlaamse administratie. Een twaalfstal initiatieven zijn nodig om het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie vanaf 1 juli 2001 voor te bereiden. Daarnaast zijn een aantal nieuwe projecten nodig om dringende personeelsbehoeften in te vullen, bijvoorbeeld voor het wegwerken van de achterstand bij de bouwvergunningen en voor de leegstandsheffing.

Het budget voor salarissen en toelagen van het loodswezen (basisallocatie 11.07) wordt met 165,7 miljoen frank verhoogd tot een bedrag van 2.179,2 miljoen frank. Er werd op basis van een extrapolatie van de uitgaven van de eerste maanden vastgesteld dat het benodigde krediet bij de begrotingsopmaak 2000 te laag geraamd werd.

Er wordt voorgesteld om het krediet voor algemene werkingskosten te verhogen met 103 miljoen frank. Hieronder gaan een aantal kleinere aanpassingen schuil, bijvoorbeeld inzake het budget voor de financiering van de exploitatiekosten verbonden

aan het Consciencegebouw en het budget voor de financiering van het woonwerkverkeer.

Het budget voor de informaticauitgaven van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap wordt aanzienlijk verhoogd. De kredieten voor aankoop van dienstverlening evolueren van 1.781 miljoen frank naar 2.157 miljoen frank, wat een verhoging betekent van 376,1 miljoen frank. Die vermeerdering is grotendeels (352,1 miljoen frank) toe te schrijven aan beleidsombuigingen. Dit wordt grotendeels gecompenseerd door kredietverschikkingen bij de functioneel bevoegde ministers.

Wat het programma 26.1 (Gebouwen) betreft, wordt er een beperkte verschuiving van 4,2 miljoen frank voorgesteld binnen de kredieten die door de Vlaamse bouwmeester worden beheerd. Op basisallocatie 72.07 (investeringen telefonie en databekabeling) wordt een vermindering van 2,4 miljoen frank voorgesteld. Dit bedrag wordt grotendeels versluisd naar de bestaansmiddelen voor de aanwerving van gespecialiseerd personeel. Er werd eveneens een bijkrediet van 39,2 miljoen frank uitgetrokken voor inventarisatie van het gebouwenpatrimonium van de Vlaamse Gemeenschap. Verder wordt voorgesteld in basisallocatie 12.06 (huur van onroerende goederen en aanverwante uitgaven) het krediet te vermeerderen met 61,9 miljoen frank ter financiering van nieuwe bijkomende huurcontracten, geactualiseerde huurgelden, lasten, onroerende voorheffing en andere taksen verbonden aan de afgesloten huurcontracten.

Voor wat het logistiek management betreft (DAB's Catering en Schoonmaak), wordt een aantal kleine aanpassingen voorgesteld. Voor de DAB Schoonmaak worden de werkingskosten verhoogd met 18,1 miljoen frank, te wijten aan de overgedragen nog te betalen verbintenissen uit 1999. Het onbelaste saldo ten bedrage van 34,7 miljoen frank (52,6 miljoen saldo + 0,2 nog te innen bedragen – 18,1 nog te betalen verbintenissen) wordt in mindering gebracht op de dotatie. Voor de DAB Catering blijft de dotatie ongewijzigd.

II. Bespreking

AMBTENARENZAKEN

De heer *Mark Van der Poorten* merkt op dat het budget voor Ambtenarenzaken aanzienlijk stijgt. Die extra kredieten zijn voornamelijk bestemd voor personeelsuitgaven en salarissen. Een begroting is uiteindelijk een raming, zodat het niet onge-

woon is dat de kredieten bestemd voor bepaalde begrotingsposten dienen te worden bijgesteld. Dat neemt niet weg dat de raming voor verschillende basisallocaties op het programma interdepartementale bestaansmiddelen toch ernstig fout ingeschat werd. In totaal stijgen de kredieten immers met meer dan een miljard frank.

De spreker stelt vast dat de salarissen en toelagen voor het personeel van het ministerie en van het loodswezen aanzienlijk worden verhoogd. Er wordt daarvoor onder meer als reden opgegeven dat er extra aanwervingen werden toegestaan. Is er dan zoveel personeel bijgekomen dat het krediet voor salarissen moet verhoogd worden met 258,7 miljoen frank ? Is de verhoging van het krediet bestemd voor salarissen voor het personeel van het loodswezen met 165,7 miljoen frank, enkel het gevolg van een herraming of zijn er daar ook nieuwe personeelsleden bijgekomen ?

De heer Van der Poorten wijst erop dat het krediet voor pensioenbijdragen zowat wordt verdubbeld. Waaraan is dat te wijten ? Er is eveneens een aanzienlijke verhoging (met 376,1 miljoen frank) van het krediet bestemd voor de 'werkingskosten informatica'. Hoe is dat te verklaren ? Hoe verhoudt de verhoging van de middelen zich tot de outsourcing van de informatica ? Moet die outsourcing er niet toe leiden dat de informaticakosten uiteindelijk verminderen ? Het Rekenhof meldt dat de outsourcingovereenkomst betiteld werd als een overeenkomst waarbij het aspect aankoop van dienstverlening primeert. De kredieten dienen globaal te worden vastgelegd bij de aanvang van die overeenkomst door middel van het gebruik van gesplitste kredieten. Het Rekenhof merkt op dat de aanrekeningsproblematiek niet ten gronde wordt bekeken, zoals toegezegd bij de bespreking van de initiële begroting 2000, en dat de aanrekening op een NGK gewoon wordt voortgezet. Kan de minister hierover meer duidelijkheid verschaffen ?

De heer Van der Poorten verwijst naar de beslissingen die in Leuven werden genomen met betrekking tot een nieuw project voor de hervorming van de administratie. Van dat project was er nog geen sprake tijdens de bespreking van de initiële begroting. Wat is de stand van zaken van dat project en hoe wordt er door de ambtenaren zelf op gereageerd ? Worden de ambtenaren bij het project betrokken ? De minister heeft er in het verleden op gewezen dat gezien de lopende veranderingsprocessen in de administratie er nu nood is aan een rustpauze. Hoe is de verklaring van Leuven daar mee te verzoenen ?

De heer Van der Poorten brengt in herinnering dat de minister bij de bespreking van de begroting 2000 een aantal zaken in het vooruitzicht heeft gesteld. Zo werd het belang van decentralisatie van overheidsdiensten naar voor geschoven. Werden daar inmiddels concrete initiatieven rond genomen ? Er zou eveneens werk worden gemaakt van het organiseren van een grotere mobiliteit in het ministerie. In welke mate wordt deze mogelijkheid vergroot en hoe groot is de vraag binnen het ministerie naar interne mobiliteit ? Er zou een aanzet worden gegeven voor een mandaatsysteem voor leidinggevenden. In hoeverre is dat reeds gebeurd ?

De heer Van der Poorten vraagt in welke mate het eigen selectiecentrum (het voormalige SCOPE) reeds functioneert. Bij de bespreking van de begroting 2000 liet de minister weten dat de samenstelling van de raad van bestuur zou worden aangepast en dat de lokale besturen directer bij de werking zouden worden betrokken. Kan de minister hieromtrent een stand van zaken geven ?

De heer Van der Poorten verwijst naar een uitspraak van de minister dat de afdelingen zelf hun kerntaken dienen te formuleren. In welke mate zijn die afdelingen daarmee bezig ? Kan de minister toezeggen dat er uiteindelijk toch een kerntakendebat zal worden gevoerd ?

De heer Van der Poorten vraagt wanneer het zogenaamde stambesluit voor de VOI's er zal komen. Ten slotte informeert hij naar de stand van zaken van het project voor het wegwerken van de achterstand bij het behandelen van bouwaanvragen. Dat initiatief was principieel goedgekeurd door de minister van Ambtenarenzaken en de minister van Ruimtelijke Ordening. Kan de minister daarover enige toelichting verschaffen ?

GEBOUWEN

De heer Mark Van der Poorten stelt vast dat voor de inventarisatie van het gebouwenpatrimonium een overeenkomst werd afgesloten met LD Partnership. Hoe ver staat men met die inventarisatie en wat zal er uiteindelijk mee gebeuren ? Is het de bedoeling om op basis van die inventaris te bepalen welke gebouwen niet langer nodig zijn en die dan eventueel te verkopen ?

De spreker vraagt wanneer de heraanbesteding van het VAC in Hasselt zal gebeuren. Ten slotte informeert hij of het concept van de 'combinatiekantoren' verder zal worden ontwikkeld. Hoe staan de

ambtenaren tegenover die trend ? Welke gevolgen heeft dit voor het gebouwenpatrimonium ?

III. Antwoorden van de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport

AMBTENARENZAKEN

De minister wijst erop dat de aanpassingen aan de begroting 2000 veel meer dan enkel de salarissen van het personeel betreffen. Behalve de salarissen voor het loodswezen, gaat het vooral om aanzetten tot een nieuw bestuurlijk beleid. In het verleden werd de begroting Ambtenarenzaken opgesteld op basis van vragen vanuit de administratie naar bestaansmiddelen. Vervolgens ontstond zich intern in de loop van het jaar een strijd over de vraag wat er al dan niet aanvaard kon worden. Daarbij werden vaak arbitraire beslissingen genomen. In tegenstelling daarmee worden de functioneel bevoegde ministers nu geresponsabiliseerd voor hun eigen budgetten, ook voor wat de personeelsbudgetten betreft. Dat betekent dat ter voorbereiding van de budgetcontrole werd overgegaan tot bilateraal overleg. Er werd daarbij project per project onderhandeld. De secretaris-generaal van het departement Onderwijs bijvoorbeeld vroeg middelen voor nieuwe projecten inzake informatica. Daarbij werd vanuit Ambtenarenzaken gevraagd om na te gaan in hoeverre er compensaties konden worden gevonden binnen de beleidskredieten voor Onderwijs. Dankzij deze werkwijze konden 80 à 90% van de meeruitgaven inzake Ambtenarenzaken gecompenseerd worden in de verschillende beleidsbegrotingen. Deze werkwijze zal ook in de toekomst gevolgd worden. Het voordeel is dat de leidende ambtenaren geresponsabiliseerd worden om hun personeel en middelen op een efficiënte wijze in te zetten, ten einde de beleidsdoelstellingen zoals geformuleerd in de diverse beleidsnota's te realiseren.

Wat de opmerking van het Rekenhof over de outsourcing betreft, stelt de minister dat men vanaf 2001 zal instappen in het nieuwe systeem inzake de inschrijving van de informaticakredieten. Terwijl men nu nog voortbouwt op de initiële begroting 2000, zal vanaf 2001 gewerkt worden met de gevraagde gesplitste kredieten.

Met betrekking tot de in Leuven getroffen beslissingen inzake personeelsbeleid, meldt de minister dat de opdracht voor de bijzondere commissarissen Eric Stroobants en Leo Victor momenteel loopt.

Alle veranderingsprocessen binnen het ministerie worden intussen voortgezet. Voor het zomerreces mag een eerste rapportering van de bijzondere commissarissen worden verwacht. Er is alleszins een terugkoppeling naar de Vlaamse regering nodig want het betreft uiteraard een opdracht voor de voltallige regering. De minister stelt voor dat er over de uitvoering van de beslissingen van Leuven op een geschikt ogenblik een stand van zaken wordt gegeven. Momenteel is het daarvoor nog te vroeg. Voor het einde van het jaar mag een ontwerp van decreet worden verwacht waarin een aantal grote principes zullen worden vastgelegd, o.m. inzake de verzelfstandiging. Ook zal er gepoogd worden enige orde te brengen in het kluwen van VOI's door het uitwerken van een nieuwe typologie voor het Vlaamse overheidsapparaat.

Binnen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap bestaat er een vrij grote bereidwilligheid tegenover de beslissingen van Leuven. Men beseft dat een aantal zaken vanuit een zero base-benadering moeten worden bekeken. Er zal enerzijds worden gewerkt in de richting van kerndepartementen, die rechtstreeks ter beschikking zullen staan van regering en parlement voor de beleidsvoorbereiding en de beleidscontrole. Anderzijds wordt er voor de beleidsuitvoering gewerkt aan een verzelfstandiging in een of andere vorm. Bij een aantal VOI's is daarover enige onrust ontstaan. Als men echter uitgaat van het primaat van de politiek, dan houdt dit in dat er wordt nagegaan hoe hun werking historisch is gegroeid, waar ze nu mee bezig zijn, hoe men zich organiseert, enzovoort. Die doorlichting van de VOI's zal gebeuren in voortdurend overleg met de functioneel bevoegde ministers, zodat die mee de inhoud zullen kunnen bepalen van de uitwerking op het terrein van de beslissingen van Leuven.

De minister merkt in verband met het personeelsbeleid nog op dat verandering om de verandering geen zin heeft. Binnen de diensten kon een zekere gelatenheid tegenover de veranderingsprocessen worden waargenomen. Men zag niet altijd de toegevoegde waarde van die veranderingsprocessen. De bedoeling van verandering moet een verbetering zijn. De personeelsplanning moet zo opgezet worden dat er sneller kan worden ingespeeld op nieuwe maatschappelijke uitdagingen. Het evaluatiesysteem (PLOEG) zal worden vereenvoudigd. Momenteel legt dat systeem een te grote werkdruk op de leidende ambtenaren, waardoor ze niet voldoende tijd hebben om hun normale werk te doen.

Wat de decentralisatie van de overheidsinstellingen betreft, verwijst de minister naar zijn uitspraken tij-

dens de bespreking van het regeerakkoord en de initiële begroting 2000. Het advies van de Raad van State over het zogenaamde stambesluit, dat 8 à 9 maand geleden werd aangevraagd, is intussen eindelijk aangekondigd. De overlegprocedures en de adviesverlening door de Raad van State betekenen toch wel een belangrijke vertraging op dit soort dossiers. Er wordt gewerkt in de richting van een eenheidsstatuut en van een grotere mobiliteit binnen het ministerie en tussen het ministerie en de VOI's.

De minister verklaart dat Jobpunt op 1 februari 2000 is gestart. Hij suggereert dat de mensen van Jobpunt in de commissie zouden komen toelichten hoe hun dienst operationeel wordt gemaakt en welk aanbod zij hebben voor de gemeentebesturen. Er zijn reeds heel wat gemeentebesturen en VOI's die hun interesse voor Jobpunt hebben laten blijken en willen toetreden. Momenteel is een Europese aankondiging gepubliceerd voor 13 raamcontracten. De onderhandelingen daarover zijn bezig. Het gaat echter om een vrij lange procedure. Daarom werden er onderhandse overeenkomsten uitgewerkt, zodat vennoten die wensen toe te treden tot Jobpunt daar nu al een beroep op kunnen doen. Jobpunt bevindt zich dus volop in de opstartfase. De minister en de regering hebben daar echter weinig impact op vermits het gaat om een verzelfstandigd gegeven.

Wat het kerntakendebat betreft, herinnert de minister aan zijn vroegere uitspraken dat in het kader van de procesplanning de afdelingen hun eigen opdracht moeten formuleren. Binnen de 2 jaar moet het ministerie volledig zijn doorgelicht en moeten de personeelsbehoefteplannen zijn opgemaakt.

De minister verklaart het besluit van de regering inzake het wegwerken van de achterstand bij de behandeling van bouwaanvragen, dat zich momenteel voor advies bij de Raad van State bevindt, te zullen bezorgen aan de heer Van der Poorten. De minister verduidelijkt dat er voor de aanwervingen een uitzonderingsprocedure wordt gevolgd. Het is alleszins niet de bedoeling om hiervan de regel maken. De achterstand bij de behandeling van de bouwaanvragen zou binnen de 6 maanden moeten zijn weggewerkt.

GEBOUWEN

Inzake de inventaris van het patrimonium, merkt de minister op dat de afdeling Gebouwen vanuit beheersoogpunt over een efficiënt gegevensbestand moet kunnen beschikken, zowel voor het

eigen patrimonium als voor de gehuurde gebouwen. De inventaris startte in het najaar van 1999 met enkele proefprojecten. Gedurende het jaar 2000 wordt volop werk gemaakt van de inventarisering. Tegen 2001 moet de Vlaamse Gemeenschap kunnen beschikken over een centraal gegevensbestand met administratieve en technische gegevens, aangevuld met digitale foto's van ongeveer 1000 gebouwen. Het aantal en ook de omvang van de gebouwen hebben de kostprijs van de inventarisatie bepaald. Men moet kunnen beschikken over digitale grondplannen voor een aanzienlijk aantal grote en middelgrote administratieve gebouwen en over een betrouwbare waardebeoordeling voor deze gebouwen. Het is de bedoeling om via het intranet deze databank met plannen ter beschikking te stellen aan de beleidsverantwoordelijken en administraties.

Wat het VAC in Hasselt betreft, is er een heraanbesteding gebeurd op basis van een aangepast ontwerp. Dat werd vlak voor de paasvakantie door de Vlaamse regering goedgekeurd. De heraanbesteding is intussen lopende en de inschrijvingen voor het VAC in Hasselt worden tegen 15 juni e.k. verwacht. Voor het VAC in Leuven wil men nog in de loop van dit jaar een ontwerper aanduiden.

De minister suggereert dat de commissie een werkbezoek zou organiseren om het concept van de combinatiekantoren te bezichtigen. Via dat concept, dat nu uitgetoetst wordt op de Boudewijnlaan te Brussel, komen de ambtenaren terecht in een volledig nieuwe werkomgeving. Ze beschikken dan immers niet langer over een eigen bureau. De eigen dossiers en persoonlijke zaken worden opgeborgen in een verplaatsbare kast, die de ambtenaren meenemen naar hun kantoor van die dag. Ze beschikken over een eigen mobiel telefoontoestel, zodat ze altijd bereikbaar zijn. Het voordeel van het concept is dat men twee keer zoveel ambtenaren op eenzelfde oppervlakte kan huisvesten. De minister wil dit experiment aan de Boudewijnlaan na 3 en 6 maanden laten evalueren. Deze evaluaties zullen van belang zijn in het kader van de te nemen beslissing om in het VAC te Hasselt al dan niet combinatiekantoren uit te bouwen. Uiteraard zal het personeel dat uiteindelijk in Hasselt zal terecht komen ook geconsulteerd worden. Het is immers gebleken dat de begeleiding en betrokkenheid van het personeel in zowel de voorbereidende fase, de opstartfase als de eerste maanden van groot belang zijn. Vanzelfsprekend zijn niet alle gebouwen geschikt om dit soort combinatiekantoren uit te bouwen.

IV. Indicatieve stemming

Het aan de commissie toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000 – bevoegdheden van de heer Johan Sauwens – Ambtenarenzaken – wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

De verslaggever,

Sven GATZ

De voorzitter,

Norbert DE BATSELIER
